Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Breviarium cisterciense - Cod. Lichtenthal 17

Herrenalb/Lichtenthal, [2. Hälfte des 15. Jh.]

>Hystoria de spinea corona domini<

urn:nbn:de:bsz:31-35057

ociosa non comedit. Col. Omnipotens et misericors deus. uniuersa nobis
aduersancia propicius exclude. ut intercessione beate anne geni
tricis marie matris filii tui a nobis noxia cuncta submoue
as. et omnia nobis profutura concedas. Per. eundem.
In ii vs. Ecce tu felix es anna sancta. ecce tu felix genitrix
matris nostri domini. a. Gaude mater magne prolis. ex te enim
processit rutilans stella summi solis. a. Celeste beneficium
introiuit in annam. de qua nata est nobis pia virgo Maria. an.
Iocundare genitrix marie. que virgo peperit et mater est im
messye. R. Spe tua. Ad mg. a. Felix locus felix ecclesia
in qua beate anne viget memoria. felix terra que dedit hanc
radicem. felix illa que fouit virgam et florem. felix mater
succurre miseris. ut felices virgam superis. Cap. et coll. ut s.

Hystoria de spinea corona domini. Ad vs. l. et iii cap.
Egredimini filie syon. et videte regem salomonem in
diademate quo coronauit eum mater sua. R. Spinis
xpc. ymnus. Ymnum dicamus. Fide refulgens. v. Plec
tentes coronam de spinis. Posuerunt super caput eius. Ad mg. a.
Egredimini et videte filie syon regem salomonem in dya
demate quo coronauit eum mater sua. parans crucem saluatori
suo. Coll. Deus qui unigeniti tui domini nostri ihesu xpi precio
so sanguine humanum genus redimere dignatus es. concede pro
picius. ut qui ad adorandam viuificam coronam adueniunt.
a peccatorum suorum nexibus liberentur. Per eundem. Inuitatorium. Adore
mus regem xpm coronam portantem. Qui sue hodie corone pre
sencia decorauit ecclesiam. In i n a. Sciebat pilatus iudeos se
illum per inuidiam tradidisse. a. Temptabat igitur sicut cuique posset
cor frendens indignacionem mitigari. primus ps. Quare frem. ii.
ps. Domine dominus noster. a. Flagellauit itaque non ut flagellaret.
R. ut eis posset sufficere. quo minus ad mortem persequi uellet eum.

ps̄ Dn̄e i uirt. a. Nullis pſes ɔſilij ɔtra ɔſciam. plac
re uoluit hijs q̄s ex ſciētia debuerat coliſcere. ps̄ Exaltabo
te d̄e. a. Obſtinati ꝑli medicabit ɔſenſū. cui⁹ furorē im
pioſe poterat refrenare. ps̄ Bt̄s q̄ intl̄. a. Aut q̄ nec uelle
potuit. nec poſſe uoluit. aut cer⁹ neſcieb̄t utꝝ. ps̄ Iu
dica me d̄s. v. Exyt ih̄s portās ſpineā coronā ⁊ ꝑpureū
ueſtimēt. Lc̄oes ex ɔmitario bti Io
hānis epi
F lagellauit pi
lat⁹ ih̄m. fortaſſis eū abſoluē uolēſ.
⁊ mitigare iudaicū zelū. ſtudēſ eū eripe. ⁊ uſ
qꝫ ad hoc ſiſtē iſuētā illoꝝ. ⁊ ideo flagellauit. ⁊ fieri
ꝗ̄ ſc̄a ſt̄ ɔceſſit. clamidē ⁊ [coronā] circūponē. ut eoꝝ molliat
irā. Poſtea ⁊ coronatū edux̄ ad eoſ. ut ɔuiciū q̄ a mi
litib⁹ ſtm̄ erat ī eo uidētes. paꝝ reſpiret. ⁊ uomant
uenenū. Nō ſic tam̄ extīcta illoꝝ ira. ſꝫ clamabant
crucifige crucifige. R. Si pilat⁹ ideo ih̄m flagellauit. ut
irā tuā frāgeret. ⁊ ſi n̄ hoīs ſaltē humiliato parcēs. o imiſe
ricorſ ꝑple iudeoꝝ. q̄s te poterit excuſare. v. Sic corona
uit ad ignominiā. ut regē ceſſareſ īuidere. o crabeſcēs
ꝑple. ij. Tu uero n̄ ſolū audi hec. ſꝫ ī mēte habe cō
tinue. ⁊ regē orbiſ t̄raꝝ ⁊ angl̄oꝝ uidenſ ɔtumelia
patientē. ꝑ uba. ꝑ reſ. ⁊ oīa ferentē ſilētio. imitare
ꝑ oīa ip̄m. Nō aūt nō ſolū legam⁹ q̄ paſſ⁹ ē xp̄c. ſed ⁊ in
[te] feram⁹ ea. coronā ſpineā. ueſtimētū. calamū. alapaſ
plagaſ. expuitioēſ. yroniā. Sufficiētia enī ſt̄ hec cō
tinue ruoluta. irā n̄rā deſtruē. R. Egredit̄ ih̄s por
tās ſpineā coronā ⁊ ꝑpureū ueſtimētū. Non ornat̄
regali habitu. q̄ ad opꝓbriū coronat̄. v. Nobis ē enī
honor dehoneſtāſ. ⁊ decet reſtē ded̄c⁹ de decore. Nō iij
St ɔtumeliā ⁊ iniuſtitiā patiam̄. dicam⁹ ɔtinue. Nō
eſt ſeruuſ maior dn̄o ſuo. Et ea q̄ a iudeiſ d̄ca ſt̄ pro
feram⁹ ī mediū. q̄ loq̄bant̄ rabiē patientes ⁊ dicētes
q̄m demoniū habeſ. ⁊ ſamaritan⁹ es tu. ⁊ q̄m ī beel
zebub eicis demōia. Poſtea enī oīa hec ſuſtinuit xp̄c

ut sedm ei⁹ semitā gradiam². 7 contumeliā feram⁹. R.
Nd q corona spinea capd ictitū premēs. q mq si ñ
nō ad pacientiā nos īuitat. Na si ī uiridi hec fiūt. de
arido q fiet. v. Conspui ñ respuit gena generosa.
sed ignosci supplicat q implicat nō nosci. Na si iuu.
Ipse nō solū tulit hec. sed oīa egit. ut eruat appo
sito eos q hec faciebāt supplicio. Et aplos in cor
misit salutē. Hec 7 nos delem². Nichil eni ita
dm ppiciū facit. ut īimicos amare. 7 hijs qui of
ficiunt bñface. T. R. Spinis xpc coronat⁹ fact⁹ est
opbriu. torcu'ari crucis pssus nos purgat a uicio. Mor
te sua singlari morte tollens duplicē. v. Spinis
coronauit mat impia auctorē uite. qui aīaz dedit
ppt pctā mūdi. Morte. Inv. n. Si merito īuehim²
in pilatū. qlit dissimulabim⁹ de pncipib⁹ sacerdotū
ps. Ds ī noīe. a. Gens tua 7 pontifices mq pilat⁹ tra
diderūt te m. ps. Miserere m ds qm c. a. Nō habet le
gis lator aduersarios. sicut legis doctores. ps. Mise
rere m. ds mise. m. a. Legē habere se dicūt sedm
quā moriat². qui legē uenat adīplere. ps. Exaudi
ds or. m. c dep. a. Nub⁹ quecq nō licet inficē. citāt
ps. Dns re gnauit irac. turbā petē barrabam. p. Dne ds salutis. a. ppterea maius
pctm habet q me tradidit t. v. Corona aurea sr capd ei⁹
Expssa signo scitatis. Smo bti Bnhardi abbis de pas
Uide nc opa dni. pdigia q posuit sr (sione dni. l. v.
trā. flagellis cesus. spinis coronat². clauis confoss⁹
affix⁹ patibulo. opbrijs saturat². oim tam dolor īmcor
dix. Pr ignosce illis. Hic multe miserie corpis. hinc
mlte mie cordis. hic dolores. hic mīsacoes. hic oleū
exultacōis. hic gutte sagnīs decurrētis ī trā. R. Ve coro
ne supbie nre ebrij effraym. q tu coronas nras mitte
delerentis dictum digni⁹ es. illudebitis ei. mittētes aue
rabi. 7 dātes ei alapas. v. Cecidit corona capitis nri. ve

nob' qm peccauiſtis. Dicētes. vj. Miſericordie dñi
mlte. ſed et miſerie dñi mlte. Vicerunt ne miſerie
nr̄as. an mie miſeriaſ ſupabūt. Vincāt mīe tue a
tique dñe. vincat ſapīa maliciā. Magna enī illo
rū iniq̄taſ. ſed nūq̄ nō maior pietaſ tua dñe. Mul
tū p omnē modū. R. Si nūq̄ ɔtraria t' intuli. aut
pſpa denegaui. que Expoliaſti me glā mea. et abſtu
liſti coronā de capite meo. V. Cū eſſz circa me corona
fratr̄. qſi plātacio cedri ī monte lybano. Expolias. vij.
Nūquid redditur p bono malū. ait. q2 foderūt foueā
aīe mee. Plane foderūt innocētie foueā. occaſiones
dignacōis plurimaſ et p maximaſ iniſtitūtes. Sed
cor foueā ad abyſſū manſuetudiſ tue. R. Fecerūt
ipi labio coronā intraſilē altā digitiſ q̄tuor. et ſup
ipāz alterā coronā. Na xpc paſſionē mortiſ glā
coronatus ē et honore. V. Modico q̄ angliſ minorat'
habebat auri. et data eſt ei corona. Na. viij. Retri
bueteſ mala p boniſ foueā foderūt. ſz ca ritas nō ir
ritatur. nō in foueā ruit. et pro tributiſ maliſ cumulat
bona. Abſit ut muſce morituere exterminēt ſuaui
tatē vngēti q' de tuo corpe fluit. Na apd ſinū tuū
mīa. et copioſa apd eū redēpcio. T. R. Cū apparu
erit princeps paſtor. quo percuſſo diſpſe ſūt oueſ gregiſ
Percipiemus īmarceſſibilē glē coronā. V. Cū fecit grā
de ɔuiuiū. ut oſtenderet diuiciaſ glē regni ſui. Percip.
Ad ic. a. Nequaq' coronatus ē ut clareret impiis. ſz ut
ɔpbris repleretur. V. Eris corona glē in manu dñi. Et di
Pedibus ɔculcabitur corona Cadema reg' ī manu dī tui
ſupbie. ebrior effraym. Et erit flos decideſ glē
exaltacōiſ eius. qui ē ſup uerticē valliſ pinguiū. qſi tē
poraneū añ maturitatē autūpni. In die illa e
rit dñs exercituū corona glē. et ſertū exultacōiſ reſiduo
ppli ſui. Et ſpc iudicij ſedentiſ ſup iudiciū. et fortitudo re
uertētiū de bello ad portā.

IN ueſte podiſ quā habebit. tot⁹ erat orb' trar. Et
parentū magnalia. in q̄tuor ordinib⁹ erāt ſculp
ta. Et magnificencia tua. ī diademate capitis illi⁹
erat ſcripta. Item. Spoliauit me glīa mea. ⁊ ab
ſtulit coronā de capite meo. Deſtruxit me vndiq;
⁊ pereo. ⁊ q̄ſi euulſe arboris abſtulit ſpē meā. Irat⁹
ē ɔt̄ me furor ei⁹. ⁊ ſic me habuit q̄ſi hoſtē ſuū. Fratres
meoſ lōge fecit a me. ⁊ noti mei q̄ſi alieni receſſerūt a
me. Dereliquerūt me ꝓpinqui mei. ⁊ q̄ me nouerant
IN i. t. Apphendit pilat⁹ S. Johānē. obliti ſūt mei.
Jhm. ⁊ flagellau̇ eū. ⁊ milites plectētes coronā de
ſpinis īpoſuerūt capiti ei⁹. ⁊ ueſte ꝑpurea circūde
derūt eū. ⁊ R. ⁊ dicebāt aue rex iudeoꝝ. ⁊ dabāt ei a
lapas. Exijt aū pilat⁹ foras. ⁊ dix̄ eis. ecce adduco
uob' eū foras. ut cognoscatis q̄ī eo nullā; causā īuenio.
Exijt ḡ ihs portās ſpineā coronā. ⁊ ꝑpureū ueſtimētū.
Cum iudei clamaſſēt n̄ ihm. Om̄. l. e. bti Augu. epi.
ſibi a pilato dimitti uelle ꝑ paſca. ſed barrabam
latronē. n̄ ſaluatorē ſ; īterfectorē. n̄ datorē uite ſ; acep
torē. tūc apphendit pilat⁹ ihm. ⁊ flagellauit eū.
Hoc pilat⁹ n̄ ob aliud feciſſe credend⁹ ē. n̄ ut ei⁹ īiu
riis iudei ſaciati. ſufficē ſibi exiſtimarēt. ⁊ ut uſq;
ad ei⁹ mortē ſeuire deſiſtent. R. Flos de ſpina naſ
cit̄. quē ſpina n̄ pupugerat. ſed ſe pūgi tollāt dū ſub
ſpina morit̄. Soluēſ q̄ n̄ tulat. nos a ſpina liberat. pūc
tura dū pungit̄. V. Dū corona plectit̄. quā rex mū
di deſtat a q̄ mūd⁹ regit̄. Soluēs. x. Ad h' ꝑtinet
q' idem p̄ſes etiā cohortē ſuā pmiſit facē q̄ fecerūt
aut fortaſſis ⁊ iuſſit. q̄ uis euglīſta hec tacuerit.
Dix̄ enī q̄ deīn milites fecint. pilatū tamē id iuſſiſſe
n̄ dix̄. ⁊ milites inq̄ plectētes coronā de ſpinis īpo
ſuerūt capiti ei⁹. ⁊ ueſte ꝑpurea circūdederūt eū. ⁊ rliq.

R. O ingratiſſime ꝑple cuiꝰ añi corone bñdixam · cui de
terrā coronā ponit. Tu u̾ dediſti mi cilicium p corona. V.
Coronauit te in miā ⁊ miſeracōibꝰ. Tu xj. Sic imple
bant̾ que de ſe p̄dixerat xp̄c · ſic martyres in formabat̾
ad oīa ꝑſecutoreſ libentiſſ̄ facē ꝑferendū · Sic paulisꝑ
occultata tremēdaq; potēcia adūbrabat̾ · prꝰ imitanda
paciēcia · ſic regnū q̄ de hoc mūdo n̄ erat · ſuperbū mū
dū nō atrocitate pugnādi · ſꝫ paciēdi humilitate uī
cebat · Sic illud granū multiplicandū ſeminabat̾ hor
ribili cōtumelia · ut mirabili pullularet glīa · T. R.
Grauaſti ſr̄ manū tuā · ⁊ Spinis coronaſti me · cō
uerſus ſū in erumna mea dū cōfigit̾ ſpina. V. Poſuiſti
ſup capud eiꝰ coronā de lapide p̄cioſo. Spinis co. xij.
Egredit̾ ihūs ad eos portās ſpineā coronā · ⁊ purpurā
ueſtimentū · nō clarꝰ imperio · ſꝫ plenꝰ obprobrio · ⁊ dr̄ eis
Ecce homo · Si regē inuidetis iā parcite · qz deiectū uide
tis · Flagellatꝰ ē · ſpinis coronatꝰ ē · ludibroſa ueſte a
mictꝰ ē · amaris cōuiciis illuſꝰ ē · Feruet ignominia · f
geſcat iniuria · Sed n̄ frigeſcit · ī ardeſcit potiꝰ ⁊ creſcit. T. R.
Aue roſa ſpinis puncta · aue ſpina roſe uincta · ſpinas
pene n̄ pc̄ti portas ihū uolens pati · O miranda grā. V.
Hec corona vite dona · nob donat ⁊ coronat in miā. O.
In l. an. Adeſt dies noue leticie · adeſt dies immenſe grē
aſſit noue melodie cantꝰ. R. Eris corona glīe. In ma
nu dñi. V. Et dyadema regni in manu dei tui. In m. vn
Myſtiū mirabile. V. Plectentes co. bn. a. Eū q̄ modico
quā angli minoratꝰ ē · uidemꝰ ihm ꝓpt̾ paſſionē mor
tis glīa ⁊ honore coronatū. Ad ſ. a. Cinxerūt dauid in
modū corone · ſaul ⁊ viri eiꝰ. Ad iij a. Plectentes milites
coronā de ſpinis · poſuerūt ſup capud dñi ihū xp̄i. vers.
Exijt ihūs por. Ad vj. a. Exijt g̾ ihūs portans ſpineā coronā.

et purpureum vestimentum. Cap. Vidi. et ecce equus albus
et qui sedebat super eum habebat arcum. et data est ei coro
na. et exivit vincens ut vinceret. V. Corona aurea
super caput eius. Expressa signo sanctitatis. Coll. Adesto nobis
domine deus noster. et quos sancte corone letari facis honore.
eius quoque perpetuis defende subsidiis. Per. Ad magnificat. Corde
et animo xpo canamus gloriam. in hac sacra solemnitate precelse
salvatoris dei corone. Cap. In die illa erit dominus ex
ercituum corona glorie. et sertum exultationis residuo popu
li sui. V. Circumdedit me populus iste. Spinis peccatorum suorum. Or.
Respice domine quesumus super hanc familiam tuam. pro qua dominus noster
ihesus xpc non dubitavit manibus tradi nocentium. et co
rone subire tormentum. Per eundem. Ad vesperas. antiphona Habebat pilatus. R.
R. Tuam coronam adoramus domine. V. Quam gloriosam recolimus
passionem. Adoramus. V. Plectentes coronam. Ad magnificat. Que est spes
nostra. aut gaudium. aut corona glorie nonne tu domine. Ihu bone.
Cap. et colle. supra. Ymnus ad completorium. Crux fidelis. Ad nunc dimittis. Vexilla
Cap. R. in gloriam

Undecim milium virginum. Ad vesperas. Responsorium.
O felices hostium fortium victrices. quibus dum ad sangu
inem usque restitistis. Oleo non vacue nec segnes
ut fatue. ad celestes nuptias simul introistis. V. Obvi
que repente cum clamore venienti domino parate. Oleo.
Festum nunc celebre magnaque gaudia. Ymnus
Festivis celebret votis ecclesia. cum xpc virginum un
dena milia coronat per martyrium. Flos fulsit g
mine. ursula regia. quam rex incredulus pacitus filio.
petit thoris iungi coniugio expetit unam unico. Rex
pater virginis. credulam impio indignans tradere turbatur
nuntio. sed xpi virginem celestis visio futura docet ordine.
Trimatus tempore datis induciis. dum iussis virgines undique
occurrunt regiis. ascensis ratibus tranquillo variis
exultant ludis equore. Divino monitu sanctorum limina
cursim expetentes sua martyria celitus pandunt. mor
tis per stadia parate sequi dominum. Preveniente gratia tendunt